

‘Màtria’ remou la memòria col·lectiva

Carla Rovira parteix d’una història familiar i concep una peça teatral que narra el silenci i convida a no oblidar

Jordi Camps i Linnell
GIRONA

En aquest Estat forjat en l’oblit, l’actriu i creadora Carla Rovira furga en les ferides obertes d’una societat marcada encara per la Guerra Civil. Ho fa a través d’una peça teatral molt personal, coproduïda per Fira de Tàrraga i Temporada Alta, que torna a la Sala La Planeta de Girona amb dues funcions, que tindran lloc demà i dissabte (21 h).

Màtria parteix d’una investigació familiar iniciada per la mateixa Carla Rovira el 2015 a l’entorn de la figura d’un tiet de la seva mare: Enrique Isart Alonso, que va morir afusellat pel franquisme el 14 d’agost de 1939 a Cartagena. “Vaig descobrir que el seu cos roman desaparegut des d’aquella data en un de tants marges en què s’ha construït la Transició

exemplar de l’Estat espanyol”, explica Rovira. Va ser arran d’unes cartes —en una d’aquestes hi ha un missatge a la seva mare en què li deia: “Madre, valora!”— que va poder reconstruir i “salvar de la invisibilitat” aquesta persona de la qual poc havia transcendit i sabien a la família.

Manllevant una frase del pensador i antropòleg Manel Delgado que la va marcar a ella (“La història la fan els historiadors. La memòria la fem col·lectivament tots nosaltres”), la directora i *performer* ha elaborat escènica un viatge artístic al voltant de la memòria i l’oblit, amb què reconstrueix la memòria de la seva família (i alhora del país) a través de la veu de les eternes oblidades: les dones. Aquí entra amb força una altra figura familiar, Virginia Alonso i altres dones de la

família que també van intervenir en la investigació. “En realitat el que faig és regalar a la societat memòria privada que transcendeix a història col·lectiva”, subratlla.

Màtria està concebuda com una conferència que narra cronològicament la pròpia investigació i que, com avança l’autora, es complica a mesura que avança. “Igual que el procés que vaig emprendre, van sorgint fronts oberts.” I escenogràficament, la peça es representa amb el públic encerclant els intèrprets: Marc Naya, Àngela Pitarch, Carla Rovira.

Al final, són tres generacions les que separen el drama de la Guerra Civil de l’actualitat: la dels que ho van viure, la dels que no en van poder parlar per por i la dels que no poden creure que això pogués passar. En acabar, el públic encuriósit s’acosta a

La Virgen del Tránsito de Zamora, present a ‘Màtria’

mirar de prop les cartes i documents, els testimonis d’aquesta història privada i ara amplificada.

Teatre d’humor

A la mateixa Sala La Planeta, diumenge, 21 de gener (18 h), Miguel Nogue-

ra portarà l’espectacle *Ultrashow*, a través del qual explica una trentena d’idees, ocurrences, imatges mentals o pensaments. Una obra, a cavall entre la conferència i la peça teatral, abocada a la comèdia en què el monolo-

guista té marge per a la improvisació i prendre bifurcacions inesperades. El to del discurs pot ser veement, com el d’un telepredicador o un líder totalitari, i en ocasions suau i informal, com el d’un estudiant adolescent. ■

La relació de la fotografia i l’arquitectura

Una conferència de Josep M. Torra inaugura avui dues exposicions al COAC

J.C.L.
GIRONA

L’arquitecte Josep Maria Torra Pla oferirà avui a la sala Rafael Masó de la Demarcació de Girona del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya (19.30 h) la conferència titulada *Fotografia i oblit, la relació entre la fotografia i l’arquitectura*, amb motiu de les dues exposicions que es

podran veure a la seu del col·legi fins al 25 de febrer: *Sigurd Leverentz, fotografies de l’obra construïda a Im Ruhrgebiet; paisatge industrial a la conca del Ruhr*.

La conferència versarà sobre la relació entre la fotografia i l’arquitectura partint de les mirades fotogràfiques de les dues exposicions, que són formalment diferents i que comparteixen la voluntat, o si més no ho intenten, de no condicionar la informació. En relació amb aquesta mirada, Torra Pla agafa l’assaig més conegut del fi-

Una de les imatges captades per J.M. Torra de l’obra arquitectònica de Leverentz ■ COAC

lòsof i fotògraf Vilém Flusser, *Cap a una filosofia de la fotografia*, que considera la invenció de la fotografia un esdeveniment històric tan important com ho va ser, fa uns 4.000 anys, la invenció de l’escriptura lineal, i profetitza que les

imatges tècniques” substituiran els textos en el nostre món.

L’exposició *Im Ruhrgebiet; paisatge industrial a la conca del Ruhr*, comisariada per Josep M. Torra Pla, mostra el paisatge industrial de la conca del

Ruhr, a Alemanya, amb les fotografies fetes pel fotògraf alemany Dieter Schmidt, per al qual el fotògraf és algú que mira, i la seva mirada és profunda i no hauria de deixar-se emportar per prejudicis, modes o formalismes que

agreguin opacitat a l’escena. I amb aquesta mirada és com ens ensenya la regió o conca del Ruhr (Ruhrgebiet, en alemany), una zona d’elevada concentració urbana al nord-oest d’Alemanya, amb una població de 5,3 milions d’habitants que conforma l’àrea urbana més àmplia d’Europa, i que està formada per una sèrie continuada de ciutats industrials limitades pels rius Ruhr (al sud), Rin (a l’oest) i Lippe (al nord). Al sud-oest limita amb el territori de Berg (Bergisches Land).

Per altra banda, *Sigurd Leverentz, fotografies de l’obra construïda* mostra algunes de les principals obres construïdes de l’arquitecte suec Sigurd Leverentz a través de les fotografies que va fer l’arquitecte Josep Maria Torra Pla durant dos viatges fets a Suècia durant els anys 1990 i 1994. ■